

Matematică, Concursul Mate-Info UBB din 25 aprilie 2015

Barem detaliat și comentarii ale soluțiilor

Subiectul I (Algebră)

- 1a.** $m = 1/2 \Rightarrow x^4 = 3$ 2p
 $x_1 = \sqrt[4]{3}, x_2 = -\sqrt[4]{3}, x_3 = \sqrt[4]{3}i, x_4 = -\sqrt[4]{3}i$ $4 \times 2p = 8p$
- 1b.** Cea mai simplă cale de rezolvare presupunea substituția $x^2 = y$, ceea ce conducea la ecuația de gradul 2 de forma $y^2 - (2m - 1)y + 4m - 5 = 0$ 1p
 continuată cu observația că ecuația în x are toate rădăcinile reale $\Leftrightarrow \Delta_y \geq 0, S_y \geq 0, P_y \geq 0$ 3p
- $$\begin{cases} 4m^2 - 20m + 21 \geq 0 \\ 2m - 1 \geq 0 \\ 4m - 5 \geq 0 \end{cases} \dots\dots\dots 0,5p$$
- $$\begin{cases} m \in (-\infty, \frac{3}{2}] \cup [\frac{7}{2}, \infty) \\ m \in [\frac{1}{2}, \infty) \\ m \in [\frac{5}{4}, \infty) \end{cases} \dots\dots\dots 1p$$
- Soluția $m \in [\frac{5}{4}, \frac{3}{2}] \cup [\frac{7}{2}, \infty)$ 1p

Dacă în loc de abordarea cu suma și produsul rădăcinilor ecuației în y , se continua cu impunerea condițiilor ca

$$y_1 = \frac{2m - 1 - \sqrt{m^2 - 20m + 21}}{2} \geq 0 \text{ și } y_2 = \frac{2m - 1 + \sqrt{m^2 - 20m + 21}}{2} \geq 0$$

(metodă utilizată de mulți candidați), atunci rezolvarea inecuațiilor (de fapt, era suficient a celei dintâi) implica atenție la ridicarea la puterea a doua, având în vedere faptul că $2m - 1$ putea fi pozitiv sau negativ.

- 2.** Calculul $\det X = ad - bc$ 2p
 Impunerea condiției $ad - bc = 0$ 1p
 Calculul lui X^2 2p
 deducerea faptului că $X^2 = (a + d)X$ 2p
 Aplicarea metodei inducției matematice era obligatorie, de unde rezulta și concluzia 2p + 1p = 3p

Nota. Sugestiile date mai sus nu reprezintă singurele metode de abordare. Au fost acceptate toate soluțiile corecte, indiferent de metoda de lucru.

Matematică, Concursul Mate-Info UBB din 25 aprilie 2015

Barem detaliat și comentarii ale soluțiilor

Subiectul II (Geometrie)

1a. Scrierea determinantului Δ

Calculul determinantului $\Delta = -m^2 + 5m - 8$ 4p

Exprimarea faptului că necoliniaritatea celor trei puncte este echivalentă cu condiția $\Delta \neq 0$, $(\forall) m \in \mathbb{R}$ 2p

Demonstrația faptului că $-m^2 + 5m - 8 \neq 0$, $(\forall) m \in \mathbb{R}$ 4p

1b. Formula ariei1p

$\text{aria}(ABC) = \frac{1}{2}|-m^2 + 5m - 8| = \frac{1}{2}(m^2 - 5m + 8)$ 2p

$\text{aria}(ABC) \rightarrow \min \Leftrightarrow m^2 - 5m + 8 \rightarrow \min \Leftrightarrow m = m_V \Leftrightarrow m = \frac{5}{2}$ 7p

2. Reducerea la o formă mai simplă8p

O variantă posibilă era abordarea:

$$\sin^4 x + \cos^4 x = (\sin^2 x + \cos^2 x)^2 - 2 \sin^2 x \cos^2 x = 1 - \frac{1}{2} \sin^2 2x$$

$$\sin^4 x + \cos^4 x \geq \frac{1}{2} \Leftrightarrow \sin^2 2x \leq 1 \Leftrightarrow \cos^2 2x \geq 0$$

Soluția: $x \in \mathbb{R}$ 2p

Nota. Sugestiile date mai sus nu reprezintă singurele metode de abordare. Au fost acceptate toate soluțiile corecte, indiferent de metoda de lucru.

Matematică, Concursul Mate-Info UBB din 25 aprilie 2015

Barem detaliat și comentarii ale soluțiilor

Subiectul III (Analiză matematică)

- 1a.** Paritatea/imparitatea unei funcții presupun simetria domeniului de definiție, i.e., $\forall x \in \mathbb{R}$, avem $-x \in \mathbb{R}$; Calculul $f(-x) = (-x) \operatorname{arctg}(-x)$ 1p
 și argumentarea că funcția arctg este impară 2p
 Deducerea faptului că $f(-x) = x \operatorname{arctg} x = f(x)$, $\forall x \in \mathbb{R}$, precum și concluzia că funcția f e pară 2p
 Calculul lui $f'(x) = 1 \cdot \operatorname{arctg} x + x \cdot \frac{1}{1+x^2}$, $\forall x \in \mathbb{R}$ 3p
 Deducerea faptului că $f'(-x) = -f'(x)$, $\forall x \in \mathbb{R}$, și concluzia că f' este impară 2p

La acest punct, o altă soluție elegantă se obține din abordarea: f pară $\Rightarrow f(-x) = f(x) \Rightarrow f'(-x) \cdot (-1) = f'(x) \Rightarrow f'$ impară.

1b. Folosirea metodei de integrare prin părți pentru $\int f(x)dx = \int x \operatorname{arctg} x dx = \int \left(\frac{x^2}{2}\right)' \operatorname{arctg} x dx = \frac{x^2}{2} \operatorname{arctg} x - \int \frac{x^2}{2} (\operatorname{arctg} x)' dx =$
 $= \frac{x^2 \operatorname{arctg} x}{2} - \int \frac{x^2}{2} \cdot \frac{1}{1+x^2} dx =$ 5p
 $= \frac{1}{2} \left(x^2 \operatorname{arctg} x - \int \frac{1+x^2-1}{1+x^2} dx \right) = \frac{1}{2} \left(x^2 \operatorname{arctg} x - x + \int \frac{dx}{1+x^2} \right) =$ 4p
 $= \frac{1}{2} (x^2 \operatorname{arctg} x - x + \operatorname{arctg} x) + C$ 1p

$F : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ este primitivă a lui $f \Leftrightarrow \exists c \in \mathbb{R}$ a.î.

$$\left. \begin{aligned} F(x) &= \frac{1}{2} (x^2 \operatorname{arctg} x - x + \operatorname{arctg} x) + c, \forall x \in \mathbb{R} \\ F \text{ impară și } 0 \in \mathbb{R} \text{ (domeniul lui } F) &\Rightarrow F(0) = 0 \end{aligned} \right\} \Rightarrow c = 0 \text{ 3p}$$

Singura primitivă care ar putea fi impară este $F_0(x) = \frac{1}{2}(x^2 \operatorname{arctg} x - x + \operatorname{arctg} x)$, $x \in \mathbb{R}$. Avem $F_0(-x) = \dots = -F_0(x)$, $\forall x \in \mathbb{R}$, deci F_0 este impară 2p

2. $\int_{-x}^x g(t)dt = 0, \forall x \in \mathbb{R} \Rightarrow \int_{-x}^0 g(t)dt + \int_0^x g(t)dt = 0, \forall x \in \mathbb{R} \Rightarrow$
 $\Rightarrow -\int_0^{-x} g(t)dt + \int_0^x g(t)dt = 0, \forall x \in \mathbb{R} \quad (*)$

Fie $G(x) = \int_0^x g(t)dt$ o primitivă a lui g (continuitatea lui g asigură existența)

Derivând în $(*) \Rightarrow -G'(-x) \cdot (-1) + G'(x) = 0$, adică $g(-x) + g(x) = 0, \forall x \in \mathbb{R}$ 4p

Nota. Sugestiile date mai sus nu reprezintă singurele metode de abordare. Au fost acceptate toate soluțiile corecte, indiferent de metoda de lucru.